

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Krenka, Ph.D., a soudců JUDr. Moniky Vackové a JUDr. Vladislavy Riegrové, Ph.D., v právní věci

žalobce: BETONSERVIS s.r.o., IČ: 27090523
sídlem K Olympiku 563/2, Praha 8 – Karlín
zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
sídlem Politických vězňů 27, Kolín IV

proti

žalovanému: PRŮMSTAV, a.s., IČ: 25105825
sídlem Vyskočilova 1566, Praha 4 – Michle
zastoupený advokátem JUDr. [jméno] [příjmení]
sídlem Půtova 1219/3, Praha 1

o zaplacení částky 924 762 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce i žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 39 Cm 82/2010-830 ze dne 10. září 2020

takto:

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 39 Cm 82/2010 – 830 ze dne 10. září 2020 se ve výrocích I., III., IV. a V. potvrzuje.
- II. Ve výroku II. se rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 39 Cm 82/2010 – 830 ze dne 10. září 2020 potvrzuje v části, kterou bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci v obecné lhůtě úrok z prodlení v zákonné výši z částky 3 213 Kč od 27.3. 2008 do 10.12. 2015, z částky 84 323 Kč od 6.8. 2008 do 10.12. 2015, z částky 116 412 Kč od 6.9. 2008 do 10.12. 2015, z částky 21 480 Kč od 19.9. 2008 do 10.12. 2015 a z částky 9 887 Kč od

14.10. 2008 do 10.12. 2015; ve zbývající části uplatněného nároku na zaplacení úroku z prodlení v zákonné výši též za dobu po 10.12. 2015 se mění tak, že se žaloba v uvedeném rozsahu zamítá.

- III. Žalobce je povinen zaplatit žalovanému (na účet jeho zástupce), na náhradu nákladů tohoto odvolacího řízení částku 29 814,40 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Městský soud v Praze rozsudkem z 10.9. 2020 zamítl žalobu z 21.5. 2010 (upřesněnou stranu petitu podáním z 21.6. 2010) ve zbývající části nároku, kterým se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení částky 924 762 Kč s příslušenstvím – úrokem z prodlení v zákonné výši (výrok I). Žalovanému však uložil zaplatit žalobci úrok z prodlení v zákonné výši z dílčích dlužných částek (výrok II). O nákladech řízení rozhodl tak, že žalobci uložil zaplatit žalovanému (v obecné lhůtě na účet zástupce), na jejich náhradu částku 346 005,52 Kč (výrok III). O nákladech státu (znalečné) konečně rozhodl tak, že žalovanému uložil zaplatit státu (v obecné lhůtě na účet Městského soudu v Praze), na jejich náhradu částku 8 639 Kč (výrok [příjmení]), žalobci pak částku 8 771 Kč (výrok V).

2. Jedná se přitom již o druhé meritorní rozhodnutí soudu prvního stupně. První rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 39 Cm 82/2010-420 z 8.7. 2014, opravený usnesením 17.3. 2015 (zcela vyhovující podané žalobě), byl k odvolání žalovaného rozsudkem Vrchního soudu v Praze č.j. 1 Cmo 36/2015-471 z 13.10. 2015 potvrzen v části, kterou bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci částku 482 597,91 Kč; dovolání žalovaného podané proti potvrzujícímu rozsudku odvolacího soudu, bylo usnesením Nejvyššího soudu ČR, č.j. 32 Cdo 2234/2016-512 z 5.9. 2016 odmítnuto. Ve zbývajícím rozsahu (tedy pokud bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci částku 924 762 Kč s příslušenstvím), byl pak uvedený rozsudek městského soudu zrušen a věc byla vrácena – v uvedeném rozsahu – soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Důvody proč se tak stalo, již není v této fázi řízení třeba rekapitulovat podrobněji, oběma účastníkům jsou známy. Ostatně nynější dikce ust. § 157 odst. 2 o.s.ř. ani nějakou podrobnou rekapitulaci v řízení dříve vydaných rozhodnutí nepředpokládá. Právními závěry vyslovenými ve zrušovací části rozsudku vrchního soudu z 13.10. 2015 je ovšem v dalším řízení vázán (při nezměněném skutkovém stavu věci) jak soud prvního stupně (§ 226 odst. 1 o.s.ř.), tak samotný soud odvolací (§ 156 odst. 3 o.s.ř.).

3. V odůvodnění rozsudku vycházel soud prvního stupně z podané žaloby, dle které, na základě smlouvy o dílo č. 533/ SB/07 z 9.10. 2007 (ve znění dodatku č. 1 z 7.5. 2008), jejíž součástí byly též dodací podmínky žalovaného, byl žalobce (zhotovitel) za cenu bez DPH 10 958 687 Kč a za podmínek ve smlouvě dále uvedených žalovanému objednateli zavázán k provedení díla: „Stavba monolitu částečně podzemní novostavby garáží v rámci akce Bytový komplex Špindlerův Mlýn – Bedřichov“. Dílo bylo žalobcem řádně ukončeno a žalovanému předáno dílčími předávacími protokoly z 29.2. 2008, 30.4. 2008, 31.5. 2008 a 30.6. 2008; k protokolární přejímce díla jako celku (čl. VI odst. 8 smlouvy) pro nesoučinnost žalovaného nedošlo, dílo však bylo jako bezvadné žalovaným dne 12.9. 2008 předáno investoru akce (IPB Real a.s.) a dne 14.8. 2008 bylo Městským úřadem Špindlerův Mlýn – odborem výstavby kolaudováno.

4. Zaplacení dohodnuté ceny díla účtoval žalobce žalovanému v souladu s čl. V odst. 1 smlouvy níže uvedenými měsíčními fakturami s 10% pozastávkou (čl. 5 odst. 5 smlouvy), kdy vznik nároku žalobce na její uvolnění byl podmíněn odstraněním vad a nedodělků. Vadami ani nedodělků však dílo netrpělo (resp. pozastávky se staly splatnými nejpozději dne 30.9. 2008) a uvedenou část žalobou uplatněného nároku na „pozastávky“ lze proto přehledně charakterizovat takto:

Číslo faktury; Splatnost faktury; Výše nezaplacené, „pozastávky“ v Kč

- 1) 7166; 14.10. 2007; 129 968,47
- 2) 7202; 16.11. 2007; 226 594,21
- 3) 7239; 21.12. 2007; 94 969,62
- 4) 8008; 19.2. 2008; 55 474,11
- 5) 8021; 19.3. 2008; 291 109,20
- 6) 8041; 15.4. 2008; 89 460,20
- 7) 8056; 14.5. 2008; 177 525,60
- 8) 8074; 30.5. 2008; 44 277,50
- 9) 8096; 16.6. 2008; 36 591,40
- 10) 8118; 30.6. 2008; 26 074,60

Celkem pozastávky;; 1 172 044,91 Kč

5. V průběhu provádění díla (tedy před jeho ukončením) byly nad rámec a mimo předmět uzavřené smlouvy provedeny žalobcem následující, „vícepráce“. Jejich titulem byly ve všech pěti případech ústní smlouvy o dílo uzavřené mezi účastníky (žalovaný zde byl reprezentován svým stavbyvedoucím). Lze je opět přehledně charakterizovat takto.

Číslo faktury; Splatnost faktury; Předmět fakturace; Výše nezaplacené částky v Kč

- 1) 8032; 26.3. 2008; Zemní práce, terénní úpravy; 3 213
- 2) 8153; 5.8. 2008; Práce dle položkového rozpočtu (práce autojeřábu, bednění atd.); 84 323
- 3) 8202; 5.9. 2008; Práce nezbytné pro přejímku díla investorem; 116 412
- 4) 8223; 18.9. 2008; Obkladačské práce; 21 480
- 5) 8251; 13.10. 2008; Obkladačské práce; 9 887

Celkem vícepráce;;; 235 315 Kč

6. S ohledem na latenci žalovaného se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení celkové částky 1 407 359,91 Kč s příslušenstvím - úrokem z prodlení v zákonné výši – podanou žalobou.

7. Žalovaný soudu navrhl, aby podanou žalobu v celém rozsahu zamítl. Přihlásil se sice ke smlouvě o dílo č. 533/ SB/07 uzavřené mezi účastníky dne 9.10. 2007 (změněné dodatkem č. 1 z 7.5. 2008), proti nárokům uplatněným podanou žalobou však namítl následující obranu:

1) Pro nesplnění předpokladu v čl. V odst. 5 smlouvy nárok na pozastávku žalobci vůbec nevznikl, tím méně se stal splatným. Dílo vymezené v čl. II smlouvy totiž nebylo žalobcem dokončeno (absence předání stavebního deníku, dokumentace skutečného provedení díla, kontrolně zkušebního plánu, prohlášení o shodě dle zák. č. 22/1997 Sb., atestů atd.), ani řádně provedeno (neprovedení smršťovacích pasů v železobetonových konstrukcích a nepoužití přísady sklovlákna,, cem-FIL anti.crack HD“ s následkem tvorby prasklin). Z uvedeného důvodu nebylo dílo provedené žalobcem žalovaným ani protokolárně převzato.

2) Smluvní pokuta za prodlení žalobce s provedením díla dle čl. VI odst. 9 smlouvy,, 0,5% denně z ceny díla“. Za dobu od 1.1. 2009 do 26.3. 2010 ve výši 482 579,91 Kč vyúčtována přípisem žalovaného z 26.3. 2010 a také jeho,, penalizační“ fakturou č. 38010001 z 11.4. 2010. Proti pohledávkám žalobce uplatněným z fakturace,, pozastávek“ ad 3), 4), 6), 7) 9) a 10) a fakturace,, víceprací“ ad 1), jednostranně započtena (§ 580 obč. zák.) oznámením žalovaného z 13.4. 2010;

3) Bezduvodné obohacení žalovaného na úkor žalobce ve výši 924 762 Kč způsobené úhradou žalobcem účtované ceny materiálu (konstrikční výztuž a betonáž), který nebyl do díla zabudován.

K vrácení částky v této výši (formou vystavení dobropisu) zaplacené žalovaným žalobci bez právního důvodu - § 451 a násl. obč. zák. - byl žalobce vyzván přípisem žalovaného z 16.10.2008. Uvedenou pohledávku na zaplacení částky 924 762 Kč pak následně žalovaný oznámením z 29.10.2008 jednostranně započítal (§ 580 obč. zák.) proti pohledávkám žalobce uplatněným v celém rozsahu fakturace,, pozastávek“ ad 1), 2), 5) a 8) a fakturace,, víceprací“ v celém rozsahu ad 2), 3), 4) a 5) a co do 710,62 Kč v rozsahu,, víceprací“ ad 1).

8. Nedůvodnost obrany žalovaného ad 1) a ad 2) v celém rozsahu byla již přitom v předcházejícím průběhu řízení postavena najisto. Postačuje v tomto ohledu odkázat (ohledně žalobci přiznané částky 482 597,91 Kč), na příslušné části rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 39 Cm 82/2010-420 z 8.7. 2014, ve znění opravného usnesení č.j. 39 Cm 82/2010-450 z 17.3. 2015, které ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze č.j. 1 Cmo 36/2015-471 z 13.10. 2015 a usnesením Nejvyššího soudu ČR č.j. 32 Cdo 2234/2016-512 z 5.9. 2016 nabyly právní moci. Důvodnost obrany ad 1) je vyloučena prohlášením žalovanému učiněným dne 9.9. 2008 Městskému úřadu Špindlerům Mlýn – odboru výstavby, dle kterého byly všechny vady díla do 31.8. 2008 žalobcem odstraněny, obrana ad 2) byla shledána nedůvodnou s ohledem na předchozí prodlení žalovaného se zajištěním stavební připravenosti (§ 365 věta druhá obč. zák.), a také nepříznivé klimatické poměry.

9. V případě zbývajících nároku na zaplacení částky 924 762 Kč s příslušenstvím vycházel soud prvního stupně z platné smlouvy o dílo č. 533/ SB/07 z 9.10. 2007 (změněné dodatkem č. 1 z 7.5. 2008), obsahující obě podstatné náležitosti dle ust. § 536 obč. zák. Pro obranu žalovaného ad 3) má přitom význam pasáž obsažená v cenovém ujednání obsaženém v jejím čl. IV.„ Smluvní strany se dohodly na ceně za dílo dle čl. II. této smlouvy ve výši 10 475 607 Kč bez DPH. Tato cena bude snížena, pokud dojde k redukci objemu prací a dodávek“. Z obsáhlého provedeného dokazování dle ust. § 127a o.s.ř. (znalecký posudek č. 786/7/2018 z 1/2018, vypracovaný k objednatelce žalovaného Doc. Ing. Jiřím Dohnálkem, CSc.) a dle ust. § 127 o.s.ř. (znalecký posudek č. 1000/2019/1900J374 z 4.10. 2019, vypracovaný ČVUT v Praze – Kloknerovým ústavem a jeho dodatek č. 1 z 21.5. 2020), je zřejmé že žalobce v rámci provádění díla žalovanému oproti činěné a zaplacené fakturaci dodal o 28, 9574 t konstrukční výztuže méně (při jednotkové ceně 25 000 Kč) a o 31,8 m³ betonové směsi méně v hodnotě 165 246,40 Kč. Uvedenému snížení objemu zabudovaných materiálů pak odpovídá i nerealizovaný přesun hmot po staveništi o 108,5 t při jednotkové ceně 210 Kč a snížení paušálu za zařízení staveniště o 13 805 Kč. Takto odborně určená cena plnění nerealizovaného žalobcem tedy představuje částku 934 132,06 Kč. Provedeným dokazováním tedy bylo prokázáno reálné plnění žalobce při provádění díla zcela odpovídající dokumentaci pro provedení stavby vypracované v 11/2005 společností ATIP a.s. v ceně o 934 132,06 Kč nižší oproti fakturaci žalobce činěné v souladu s položkovým rozpočtem a výkazem výměr, který byl součástí uzavřené smlouvy. Pokud žalovaný žalobci tuto cenu zaplatil, učinil tak bez právního důvodu (§ 451 a násl. obč. zák.) s korelující povinností žalobce k jejímu vrácení. Obrana žalovaného ad 3) tedy byla shledána důvodnou a co do jistiny ve výši 924 762 Kč s příslušenstvím byla podaná žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Soudem prvního stupně však bylo žalovanému uloženo zaplatit úrok z prodlení v zákonné výši vztahující se k ceně díla za účtované,, vícepráce“ ad 1) – ad 5). O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle zásady částečného úspěchu věci (§ 142 odst. 2 o.s.ř.). Podle výsledku řízení bylo konečně rozhodnuto i o náhradě nákladů státu (§ 148 odst. 1 o.s.ř.).

10. Žalobce podal včasné odvolání proti výroku I. (a závislým výrokům III. – V.) rozsudku z 10.9. 2020 Odvolacímu soudu navrhl jeho zrušení a vrácení soudu prvního stupně k dalšímu řízení. Uplatňuje v zásadě veškeré odvolací důvody obsažené v ust. § 205 odst. 2 o.s.ř., hlavně je však namítán nesprávně zjištěný skutkový stav a z toho resultující nesprávné právní posouzení věci. Akcentuje obapolnou závaznost dohodnuté ceny díla bez DPH 10 958 687 ve smlouvě z 9.10. 2007, změněné dodatkem č. 1 z 7.5. 2008 (§ 547 odst. 1 obč. zák.) Žalobce jako účastník

výběrového řízení vyhlášeného žalovaným nemohl postupovat jinak, než že při tvorbě cenové nabídky ocenil slepý položkový rozpočet žalovaného. Výkaz výměr zpracovaný Ing. [jméno] [jméno] z 13.10. 2005 neměl při jednání o uzavření smlouvy k dispozici. Poklady předané žalovaným pro tvorbu cenové nabídky přitom žalobce nemohl jako účastník výběrového řízení měnit či modifikovat. Z provedeného dokazování považuje v této fázi řízení žalobce za jednoznačně prokázané, že celé dílo v rozsahu předaného prováděcího projektu řádně dokončil a přísluší mu tedy za něj úplata v rozsahu dohodnuté ceny; vznikl mu rovněž nárok na úhradu ceny za dohodnuté a provedené vícepráce. K vedenému dokazování dle ust. § 127a a § 127 o.s.ř. uvádí, že spolehlivé zjištění zabudovaného množství betonu a konstrukční výztuže již není možné. Připomíná, že postup žalobce při provádění díla byl podroben důkladné kontrole žalovaného, správnost fakturace žalobce (pokud jde o množství do díla zabudovaného materiálu), byla žalovaným výslovně odsouhlasena podpisem dílčích předávacích protokolů. Jako doklad o snížení rozsahu díla neexistuje ani žádný podepsaný změnový list. Částečným plněním ostatně žalovaný správnost žalobcovy průběžné fakturace uznal (§ 407 odst. 3 obch. zák.).

11. Proti části výroku II. (a závislým výroků III – V.) rozsudku z 10.9. 2020 podal včasné odvolání i žalovaný. S ohledem na úhradu části jistiny přiznané žalobci ve výši 12.10. 2015 navrhuje změnu v době trvání povinnosti k úhradě přiznaného příslušenství (úroků z prodlení v zákonné výši) tak, že bude omezena dnem 12.10. 2015, kdy prodlení žalovaného z důvodu splnění závazku zaniklo.

12. K oběma podaným odvoláním se již účastníci vzájemně písemně nevyjádřili.

13. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací po provedeném jednání přezkoumal podle § 212 o.s.ř.

a § 212a o.s.ř. ve znění účinném do 31.12. 2013 napadený rozsudek. Po tomto přezkoumání dospěl k následujícím závěrům a zjištěním:

14. Předně je třeba uvést, že Městský soud v Praze zjistil skutkový stav úplně a přesně, v rozsahu dostatečném pro učinění správného právního závěru. Závěr o skutkovém stavu věci, zjištěný soudem prvního stupně (na který odvolací soud pro stručnost pouze odkazuje), nedoznal změn ani v řízení odvolacím, a to ani po opakování dokazování smlouvou o dílo uzavřenou mezi účastníky pod č. 533/ SB/07 dne 9.10. 2007, dodatkem č. 1 z 7.5. 2008, obaplně podepsanými dodacími podmínkami žalovaného na akci, „Bytový komplex Bedřichov – Špindlerův Mlýn“ z 31.8. 2007, přípisem žalovaného žalobci z 15.10. 2008, „výzva k vystavení dobropisu“ (č.l. 197 - 198 spisu), přípisy žalovaného žalobci z 29.10. 2008, „oznámení o zápočtu“, znaleckým posudkem (§ 127a o.s.ř.) č. 786/7/2018 z 1/2018, vypracovaným k objednatelce žalovaného Doc. Ing. Jiřím Dohnálkem, CSc. (č.l. 601 – 619 spisu), znaleckým posudkem (§ 127 o.s.ř.) č. 1000/2019/1900J374 z 4.10. 2019, vypracovaným ČVUT v Praze – Kloknerovým ústavem (č.l. 668 – 685 spisu), jeho dodatkem č. 1 z 21.5. 2020 (č.l. 754 – 764 spisu); k tomu byl konstatován obsah výslechu pověřeného zaměstnance znaleckého ústavu Ing. Ivo Šimůnka, CSc. na jednání soudu dne 21.5. 2020 (č.l. 740 – 751 spisu).

15. Dokazování bylo ještě doplněno (§ 213 odst. 4 o.s.ř.) o výpis z bankovního účtu žalovaného z 12.10. 2015.

16. Kromě řádně a dostatečně zjištěného skutkového stavu se odvolací soud rovněž ztotožňuje s právním posouzením věci soudem prvního stupně, které považuje (až na určité pochybení v oblasti přiznaného příslušenství) ve svém výsledku za správné.

17. Úvodem právního posouzení odvolací soud pro úplnost k základu projednávané věci opakuje teze již vyslovené v jeho rozsudku č.j. 1 Cmo 36/2015-471 z 13.10. 2015. Mezi účastníky byla dne 9.10. 2007 pod č. 533/ SB/07 uzavřena platná smlouva o dílo (změněná dodatkem č. 1 z 7.5. 2008 a s obsahem určeným dle ust. § 273 odst. 1 obch. zák.), obsahující obě podstatné náležitosti dle ust. § 536 odst. 1 obch. zák. Je tomu tak jak v případě vymezení dostatečně,,

určitého“ díla dle ust. § 536 odst. 1 obch. zák. (čl. II smlouvy), tak v případě určité dohody o ceně za jeho provedení dle ust. § 536 odst. 1 obch. zák. (čl. IV smlouvy). S ohledem na dispozitivní ust. § 548 odst. 1 obch. zák. je pro vznik nároku žalobce na zaplacení ceny rozhodné ustanovení v uzavřené smlouvě. Pokud jde o 10% pozastávky v celkové výši 1 172 044,91 Kč z deseti výše uvedených časových faktur, nárok žalobce na jejich úhradu ve smyslu čl. V odst. 5 uzavřené smlouvy vznikl nejpozději dne 31.8. 2008, kdy dle přípisu žalovaného z 9.9. 2008 adresovanému Městskému úřadu Špindlerům Mlýn – odboru výstavby, byly veškeré vady a nedodělky díla žalobcem odstraněny.

18. Rovněž v případě druhého dílčího skutku uplatněného podanou žalobou lze mít provedeným dokazováním nárok za prokázaný. V průběhu provádění díla v r. 2008 byly celkem v pěti případech postupem dle ust. § 275 odst. 4 obch. zák. uzavřeny ústní smlouvy o dílo (ust. § 536 a násl. obch. zák.) na provedení, víceprací“ s předmětem odlišným od předmětu díla vymezeného v uzavřené písemné smlouvě z 9.10. 2007. V řízení bylo prokázáno i jejich provedení žalobcem (§ 554 odst. 1 obch. zák.), zakládající nárok na zaplacení dohodnuté ceny (§ 548 odst. 1 obch. zák.). Ten (v celkové výši 235 315 Kč) se stal splatným (§ 340 odst. 2 obch. zák.) splatností výše uvedených faktur žalobce.

19. Pozornost soudu prvního stupně (stejně jako odvolacího soudu) tak zůstala logicky soustředěna na důvodnost obrany žalovaného vymezené ad 3), když dvě předchozí nebyly v předchozí fázi řízení shledány za relevantní.

20. Předmět díla byl v čl. II smlouvy z 9.10. 2007 (a opakovaně i v jejím dodatku č. 1) vymezen takto: „Zhotovitel se zavazuje provést kompletní stavební práce v rozsahu a provedení dle zadání a podkladů objednatele, předané prováděcí projektové dokumentace z 11/2005 a cenové nabídky zhotovitele v příloze č. 1 této smlouvy“. Odvolací soud v této souvislosti připomíná, že pro případ obsahového rozporu výše uvedených dokumentů určujících předmět díla, nestanovuje uzavřená smlouva jejich závazné pořadí. Z provedeného – poměrně obsáhlého – dokazování dle ust. § 127a o.s.ř., § 127 o.s.ř. i § 129 o.s.ř. je zřejmé, že žalobce měl pro provedení díla k dispozici dokumentaci pro provádění stavby SO-01 PARKOVACÍ DŮM, vypracovanou v 11/2005 (tedy ještě za účinnosti stavebního zákona č. 50/1976 Sb. a jeho prováděcí vyhlášky č. 132/1998 Sb.) generálním projektantem – společností ATIP a.s. Výkaz výměr k dokumentaci pro provádění stavby generálním projektantem vypracován nebyl. Tato skutečnost je zřejmá z jeho přípisu soudu ze dne 2.10. 2017 (č.l. 590 – 591 spisu). Výkaz výměr z 13.10. 2005, vyhotovený generálním projektantem (resp. Ing. [jméno] [jméno]), byl vypracován k objednávce investora akce (IPB Real, a.s.) a dle svého výslovného označení byl součástí, Dokumentace pro výběr dodavatele“ (nyní žalovaného), tedy pro jiný účel. Pokud jde o cenovou nabídku žalobce podanou v rámci jeho účasti ve výběrovém řízení žalovaného: „MONOLIT: SO-01“, „slepý“ rozpočet žalovaného určený k ocenění žalobcem obsahoval jak výměry jednotlivých položek soupisu prací, tak jejich měrné jednotky. Tato skutečnost je zřejmá z dokazování dle ust. § 129 o.s.ř. (oznámení o vyhraném výběrovém řízení z 7.6. 2007, cenová nabídka začleněná na č.l. 460 – 461 spisu). Protože jiný výkaz výměr než ten z 13.10. 2005 prokazatelně vypracován nebyl, jako vysoce pravděpodobný se jeví závěr plynoucí z dokazování dle ust. § 127 o.s.ř., že při sestavení, „slepého“ rozpočtu jako podkladu pro cenovou nabídku žalobce, byl žalovaným pro určení množství jednotlivých položek soupisu prací použit. Ze stejného zdroje odborných závěrů lze však mít také za prokázané, že oproti dokumentaci pro provádění stavby obsahuje výkaz výměr dvě významné difference, a sice v oblasti chybného výpočtu objemu betonu pro desku nad 1. NP a ve výpočtu množství konstrukční výztuže,

21. Ze závěru dokazování vedeného dle § 127 o.s.ř. (např. str. 16 znaleckého posudku ČVUT v Praze – Kloknerův ústav) lze mít za prokázané, že klíčový pro vymezení předmětu díla je obsah dokumentace pro provedení stavby. Dodání většího množství výztuže než projektované postrádá z hlediska funkce objektu smysl, v případě množství betonu počítá výkaz výměr s maximální a jednotnou tloušťkou betonové desky 0,395 m, ačkoliv (s ohledem na její spádování) mělo

množství betonu vycházet z tloušťky průměrné 0,3475 m. Pro určení priorit dokumentů vymezujících předmět díla dílo v případě jejich rozporu (mlčí – li smlouva), lze kromě dokazování dle ust. § 127 o.s.ř. podpůrně vycházet i ze znění stávající vyhl. č. 196/2016 Sb. (resp. dříve vyhl. č. 230/2012 Sb.), stanovící požadavky na rozsah dokumentace a soupis stavebních prací, dodávek a služeb s výkazem výměr v případě zadávaných veřejných zakázek na stavební práce. Základní teze o vztahu těchto dokumentů je obsažena v ust. § 6 vyhl. č. 196/2016 Sb.„, Soupis prací stanoví v přímé návaznosti na dokumentaci pro zadání stavebních prací podrobný popis všech předpokládaných stavebních prací, dodávek nebo služeb, které jsou předmětem veřejné zakázky na stavební práce“ a v ust. § 7 odst. 1 vyhl. č. 196/2016 Sb.„, Ve výkazu výměr zadavatel uvede výpočet použitý při stanovení předpokládaného množství položky soupisu prací a odkaz na příslušnou grafickou nebo textovou část dokumentace pro zadání stavebních prací tak, aby umožnil kontrolu celkové výměry, nebo odkáže na výpočet stanovení množství položky soupisu v dokumentaci pro zadání stavebních prací“.

22. Lze tedy uzavřít, že pokud nestanoví smlouva jinak, je v případě vzájemného rozporu pro předmět dohodnutého díla rozhodné jeho vymezení v dokumentaci pro provádění stavby (nyní § 3 vyhl. č. 499/2006 Sb.) a nikoliv v soupisu prací a výkazu výměr.

23. Reflexe této skutečnosti na cenu díla (jinak dohodnutou dle ust. § 547 odst. 1 obch. zák.) je obsažena jednak v čl. IV alinea 6 uzavřené smlouvy:„, Tato cena bude snížena, pokud dojde k redukci objemu prací a dodávek“, jednak na str. 1 odst. 4 dodacích podmínek (při prioritě uzavřené smlouvy):„, Cena bude snížena, pokud dojde k redukci objemu prací a dodávek oproti projektové dokumentaci“. Uvedená smluvní maxima přitom nijak nevybočují s kogentního ust. § 536 odst. 3 obch. zák. ohledně určitého způsobu určení ceny díla. Odborné závěry dokazování vedeného dle ust. § 127a o.s.ř. a § 127 o.s.ř. k této problematice jsou přitom téměř totožné. Drobné difference ve výpočtu jsou pro posouzení důvodnosti obrany žalovaného bez právního významu. Shodně se soudem prvního stupně lze tedy vycházet ze závěrů dokazování vedeného dle ust. § 127 o.s.ř. Oproti předmětu díla vymezenému v prováděcí projektové dokumentaci, účtoval žalobce žalovanému (dle rozpočtu) dalších 28,9574 t konstrukční výztuže v jednotkové ceně 25 000 Kč (tedy 723 868 Kč) a 30,276 m³ betonu v jednotkové ceně 5 458 Kč/m³ (tedy 165 246,40 Kč). S redukcí množství zabudovávaného materiálu je pak třeba redukovat i rozpočtovanou cenu za přesun hmot o 21 975 Kč a také paušál (4,5% z konečné ceny díla dle str. 7 dodacích podmínek) za zařízení staveniště o 13 666 Kč.

24. Částku celkem 924 755,40 Kč tak žalovaný zaplatil žalobci bez právního důvodu (§ 451 a násl. obč. zák.) O aplikaci ust. § 407 odst. 3 obch. zák. v takovém případě uvažovat nelze a bez právního významu jsou i obapolně podepsané dílčí předávací protokoly. Obrana žalovaného ad 3) směřující k jejímu zpětnému vrácení žalobcem je tedy v celém rozsahu důvodná.

25. Se zamítavým výrokem č. I. rozsudku městského soudu se tedy odvolací soud zcela ztotožňuje.

26. Jistou výhradu však lze odvolacím soudem učinit k výroku č. II. rozsudku. Úspěšná obrana ad 3) dle ust. § 98 o.s.ř. směřovala proti pohledávkám žalobce v celém rozsahu fakturace,, pozastávek“ ad 1), 2), 5) a 8) a fakturace,, víceprací“ v celém rozsahu ad 2), 3), 4) a 5) a co do 710,62 Kč v rozsahu,, víceprací“ ad 1). Přiznání úroku z prodlení tedy žalobci přísluší ze zcela důvodné fakturace,, pozastávek“ ad 3), 4), 6), 7), 9) a 10) a z části,, víceprací“ ad 1) ve výši 2502,38 Kč. Měly tedy být přiznány úroky z prodlení z důvodně uplatněné (a již přiznané) jistiny 482 597,91 Kč a nikoliv z jistiny,, víceprací“ 235 315 Kč. Protože však žalobce proti nesprávnému výroku II. rozsudku podaným odvoláním vůbec nebrojil a žalovaný pak požadoval pouze omezení doby prodlení do 12.10. 2015, nemohla být odvolacím soudem tato nesprávnost reparována.

27. Protože ani v nákladových výrocích nebylo zjištěno žádné pochybení, ve světle všech výše uvedených skutečností shledal tedy vrchní soud rozsudek soudu prvního stupně z 10.9. 2020 ve výroku I. za věcně správný a jako takový ho proto potvrdil (§ 219 o.s.ř.). Změna výroku II. reflektuje pouze omezení doby trvání prodlení žalovaného dnem 12.10. 2015, kdy z jeho strany došlo k úhradě dlužné jistiny (§ 220 o.s.ř.). Nepatrnost změny pak zcela odůvodňuje i potvrzení nákladových výroků III. – V. rozsudku.

28. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. a § 142 odst. 1 o.s.ř. V odvolacím řízení zcela úspěšnému žalovanému vznikly náklady na zastupování advokátem ve výši 29 814,40 Kč (§ 7 bod 6 a § 11 vyhl. č. 177/1996 Sb. za dva úkony právní služby po 12 020 Kč + 2 x režijní paušál á 300 Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. + 21% DPH z uvedených částek ve výši 1574,40 Kč). Uvedené náklady řízení je žalobce povinen zcela úspěšnému žalovanému nahradit v obecné lhůtě na účet jeho zástupce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí nelze podat odvolání.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, při splnění podmínek uvedených v ustanovení § 236 – 239 o.s.ř., ve znění účinném od 30.9. 2017, Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Praha 24. srpna 2021

JUDr. Michal Krenk Ph.D.
předseda senátu